

Pregled svinj pred odstavitvijo in izločevanje

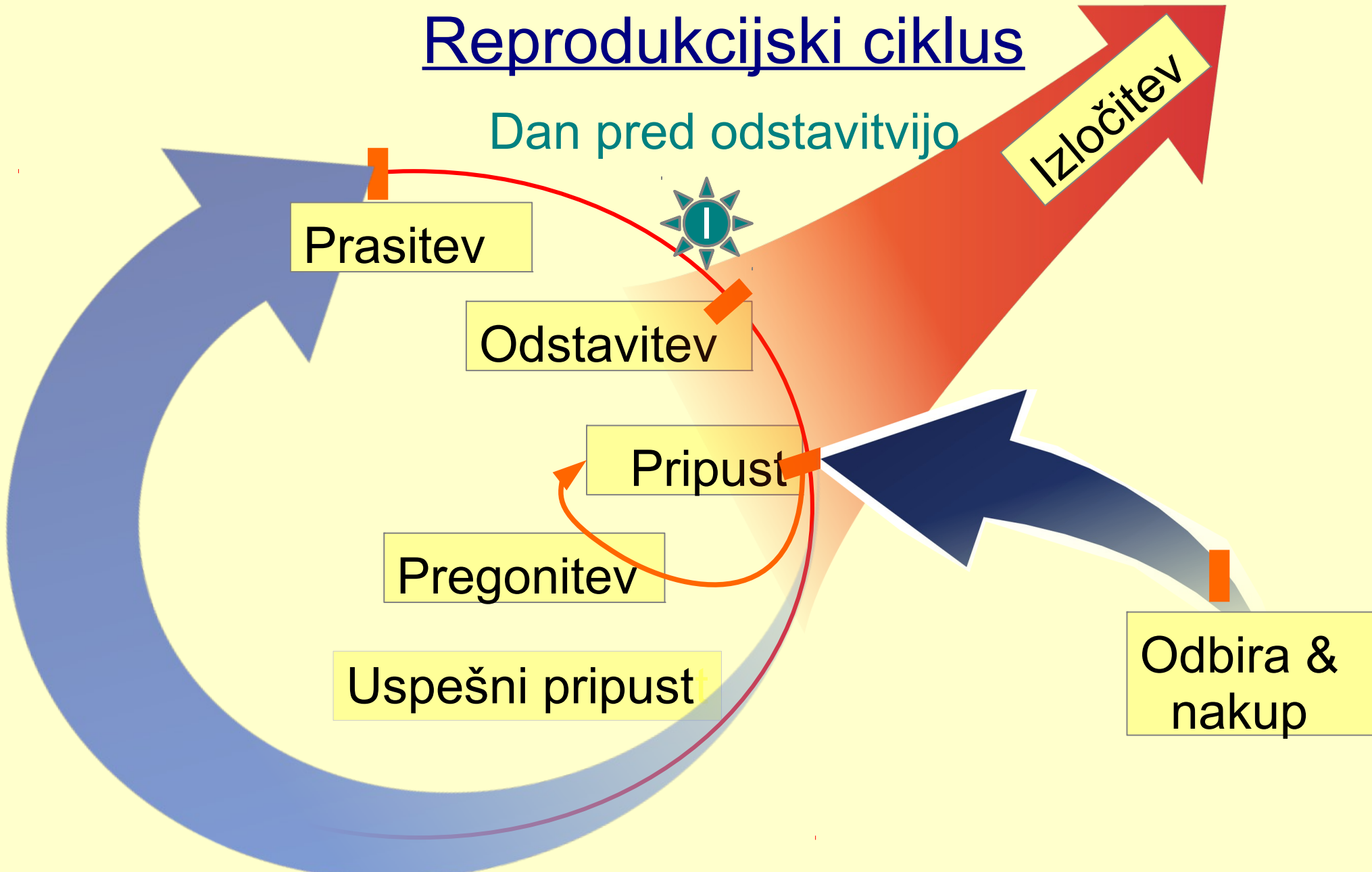
Milena Kovač

Rejska opravila pred pripustom

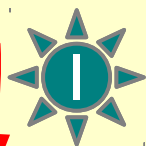
-
- Pregled svinj pred odstavitvijo
 - **Odstavitev:** preselitev svinj v pripustišče in pujskov v vzrejališče
 - Stimulacija estrusa
 - Odkrivanje bukanja
 - **1. pripust:** osemenitve ob prisotnosti merjasca

Reprodukcijski cikel

Dan pred odstavitvijo

I. Pregled svinj, gnezda, pujskov in produktivnosti

Dan pred odstavitvijo

Odstavitev

1. pripust

Običajno:

- **sinhroniziramo odstavitve** več gnezd podobne starosti hkrati
- pujske odstavimo ali zadržimo pri mačehi
- svinje določimo izberemo za nadaljnjo rejo ali izločimo

Pregled pred odstavitvijo

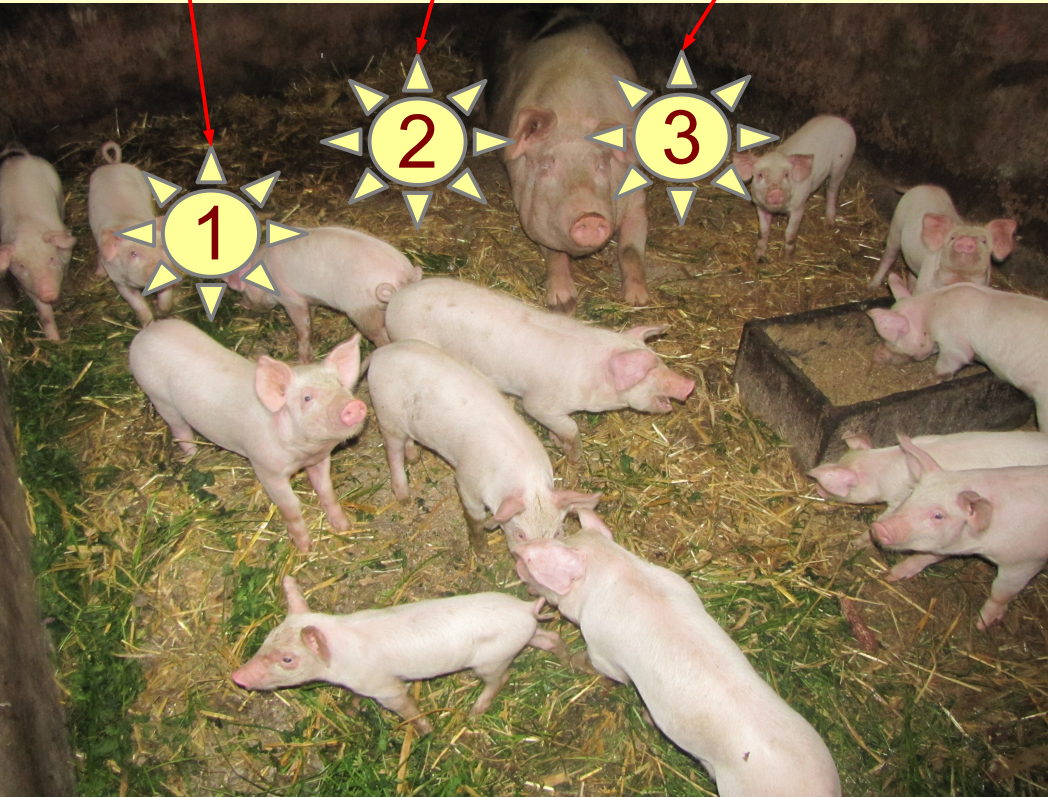
Gnezdo

Pujski

Svinja

Produktivnost

Pričakovanja

Hlevska kartica

Zadnji obračun

RODOVNIŠKA ŠTEVILKA		UŠESNA ŠTEVILKA		DATUM ROJSTVA		PASM				
XX-6419		XX-5844-66		25.1.2008						
ZAP. PRAS	Datum	Merisec	Pasma	Datum	Zrno	Mese	Teta	Datum	Prisje	Teta
1.	19.9.08	XX-6072-14	32	14.1.09	10	0		16.2.09	10	
2.	15.3.09	XX-6072-14	32	10.1.09	13	0		13.3.09	13	
3.	10.8.09	XX-6072-14	32	11.12.09	6	0		12.1.10	6	
4.	3.6.10	XX-6036-50	32	24.5.10	11	0		31.6.10	11	
5.	1.7.10	XX-6036-50	32	1.11.10	13	0		3.12.10	13	
6.	11.12.10	XX-6036-50	32	9.4.11	13	0		15.5.11	13	
7.	12.6.11	XX-1215-200	32	16.9.11	8	0		21.10.11	8	
8.	11.10.11	XX-12172-100	32	30.2.12	9	0		29.3.12	9	
9.	5.4.12	XX-1215-200	32	30.1.12	9	1		5.2.12	9	

XX-6139-40 ...	103.2	70.9	K
XX-6308-60 ...	110.8	3.0	D
XX-6481-55 ...	105.9	44.0	R

Pregled gnezda

Število in
izgube pujskov
Ocena mase
Izenačenost
Vitalnost
Zdravje

Pregled pujskov

- Rast
- Masa
- Vitalnost
- Zdravje
- Zahiranost

Odstavitev
ali mačehe?

Pregled svinje pred odstavitvijo

- Maternalne lastnosti
- Funkcionalne lastnosti
 - Vime in seski
 - Stoja
 - Konstitucija
- Kondicija svinje
- Starost
- Produktivnost

Obdržimo
ali
izločimo?

Maternalne lastnosti svinje

- Mlečnost na osnovi rasti pujskov
- Mirnost : agresivnost do človeka, drugih svinj, pujskov
- Skrbnost : nerodnost (poležani, poškodovani pujski ...)

Zapišemo opombe na kartico med brejostjo in laktacijo

Svinja s pujski pred odstavitvijo

Prosta svinja skrbno doji in ima »dobre« pujske.

Dobro vime

Vidimo sedem enakomerno razvitih seskov.

Slabše vime

3

Zadnji seski problematični,
Presodimo še
rast pujskov

Slabo vime

Slabo, presušeno vime in predolgi parklji

Slabo vime pri svinji krškopoljske pasme

- Mladica je imela samo dva pujska
- Ostali seski so se presušili in bodo slabši tudi v naslednjih laktacijah
- Mladicam dodamo močne pujske, da posesajo vse seske
- ... en pujske na seske
- Ali mladico zamenjamo
- ... tudi pri sodobnih genotipih

Kondicija svinje ...

Bolna svinja

Sreča me je
zapustila!

Pomisleki glede ukrepa?

- Preprečiti prekomerno hujšanje v laktaciji
- Posamezne živali tudi oslabijo in je nujna izločitev (avtanazija)
- ...

Neustrezna kondicija svinje

Konec trpljenju!

Produktivnost svinj

Hlevska kartica svinje

vsi dogodki
od odbire dalje

Presoja produktivnosti

Hlevska kartica

Velikost gnezda zmanjšana
(3 zaporedna gnezda)

Rednost
reprodukcije

ZAP. PRAS		PRIPUST			PRASITEV			PRASITEV		OPOMBE
Datum	Meriasec	Pasma	Datum	Živroj.	Mrtvr.	Datum	ki	Teža		
1.	19.9.08	XX-6072-14	22	14.1.09	10	0	18.2.09	0		
2.	15.3.09	XX-6072-14	22	10.7.09	13	0	13.8.09	3		
3.	10.8.09	XX-6072-14	22	17.12.09	6	0	22.1.10	6		
4.	8.1.10	XX-6086-50	22	24.5.10	11	0	30.6.10	11		
5.	27.10	XX-6086-50	22	1.11.10	13	0	8.12.10	13		
6.	4.12.10	XX-6086-50	22	9.4.11	13	0	15.5.11	13		
7.	22.6.11	XX-1315-200	22	16.9.11	8	0	21.10.11	8		
8.	26.10.11	XX-121762-200	22	20.2.12	9	0	29.3.12	9		
9.	5.4.12	XX-1315-200	22	30.7.12	8	1	5.9.12	8		

Odbira/izločanje svinje

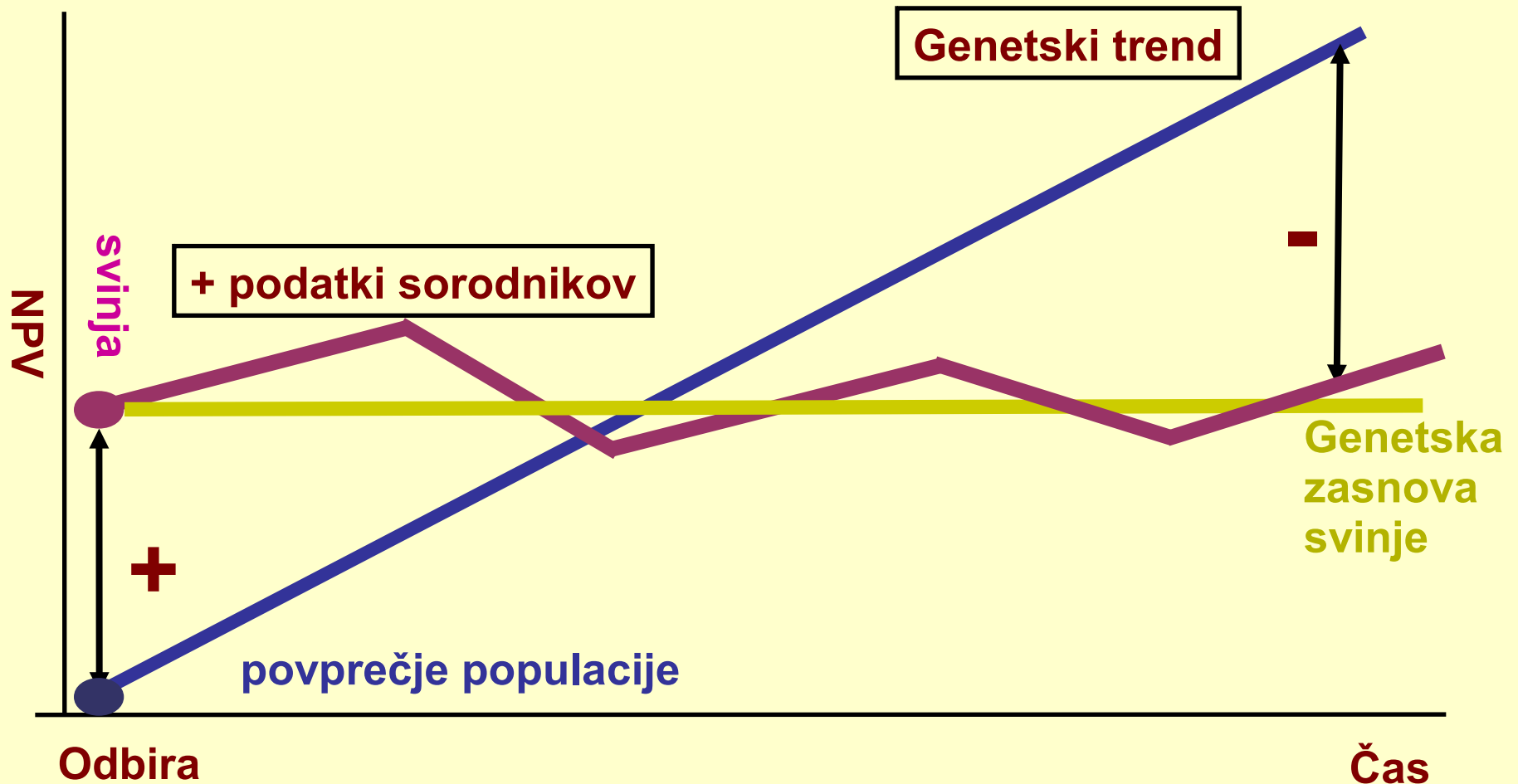
- Plodnost svinje presojamo vsak reprodukcijski cikel
 - pred odstavitvijo (2.4 x letno)
 - ob pregonitvi (pred ponovnim pripustom)
- Pri presojanju kakovosti plemenskih živali
 - Upoštevamo samo

aditivni genetski vpliv = plemenska vrednost

- Ne „delo“ rejca ali „okolja“
- Tudi ne heterozis (velja samo v eni generaciji)

Plemenska vrednost skozi čas

dolgoročno pada, če imamo genetski napredek

Kaj lahko pričakujemo od svinje?

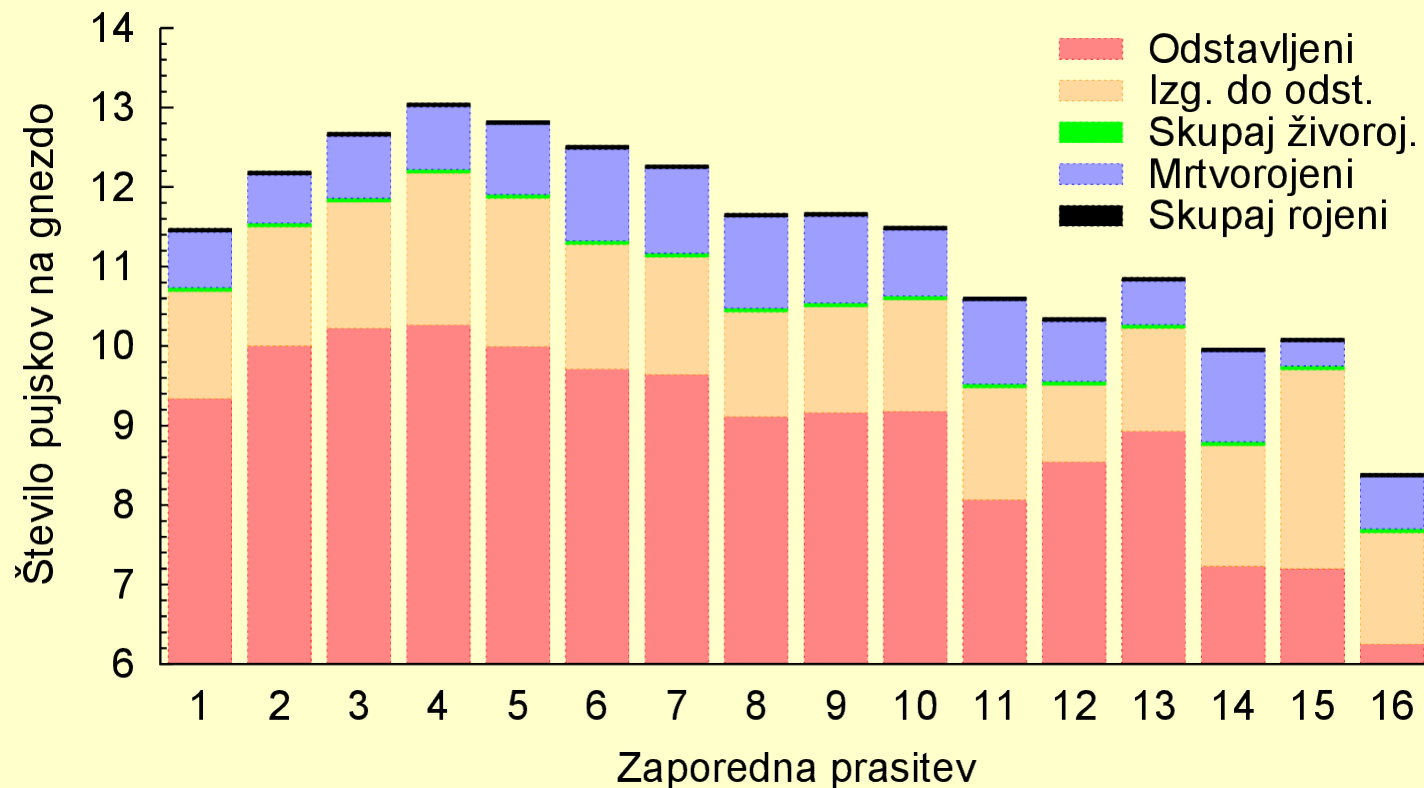

U-številka	...	Gnezdo	Dolg.	Interim	Nap.	Rang	Kat.	odb.		
		abs. NPV	abs.	Abs. NPV	SPV	(%)	SPV	EXT		
XX-6139-40	...	11.6	0.51	9 ...	6	-2.00	103.2	70.9	K	K
XX-6308-60	...	11.4	0.60	5 ...	8	-1.25	110.8	3.0	D	D
ZZ-6481-55	...	10.7	0.55	3 ...	5	-0.61	105.9	44.0	R	R
YY-5996-63	...	11.5	-0.23	6 ...	6	-1.40	102.4	79.3	K	K

Svinji sta različno stari:

- XX-6139-40 je starejša, povprečje je še večje
- XX-6308-60 je mlajša, povprečje prvih gnezd je še manjše

Velikost gnezda po zaporednih prasitvah

Zap. pras.	Kumul. povprečje
1	10,79
2	11,19
3	11,39
4	11,55
5	11,61
6	11,58
7	11,56
8	11,49
9	11,46
10	11,45
11	11,58
12	11,57
13	11,40
14	11,39
15	11,39
16	11,39

Velikost gnezda upada po 5. - 7. prasitvi, toda z vključevanjem starejših svinj je kumulativno povprečje še dobro.

Kaj lahko pričakujemo od svinje?

U-številka	...	Gnezdo	Dolg.	Interim	Nap.	Rang	Kat.	odb.		
		abs. NPV	abs.	Abs. NPV	AGV	(%)	AGV	EXT		
XX-6139-40	...	11.6	0.51	9 ...	6	-2.00	103.2	70.9	K	K
XX-6308-60	...	11.4	0.60	5 ...	8	-1.25	110.8	3.0	D	D
ZZ-6481-55	...	10.7	0.55	3 ...	5	-0.61	105.9	44.0	R	R
YY-5996-63	...	11.5	-0.23	6 ...	6	-1.40	102.4	79.3	K	K

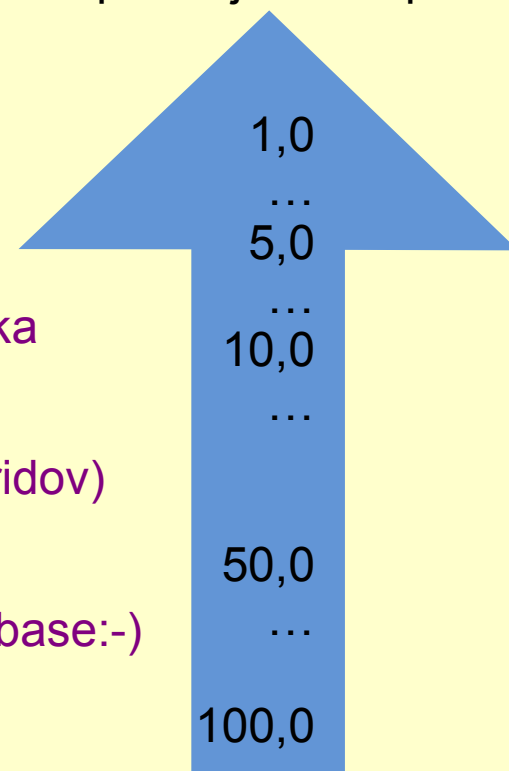
Svinji sta pri različnih rejcih

- svinja ZZ-6481-55: rejec slabši, svinja dobra
- svinja YY-5996-63: rejec dober, svinja slaba

Naj svinjo po odstavitvi izločimo?

- Odločitev sprejmemo na osnovi
 - **Kakovostnega razreda in pregleda**
 - **Razpoložljivosti mladic za zamenjavo**
 - **Namena reje**
- **Kakovostni razredi ali rang**
 - **D** – vzreja čistopasemskega podmladka (**Dom**)
 - **DO** – ohranitev linije – vzreja čistopasemskega podmladka
 - **R** – vzreja hibridnih mladic (**Razmnoževanje**)
 - **P** – prireja pujskov za pitanje (vse svinje maternalnih hibridov)
 - **T** – žival je še v preizkusu
 - **K** – zamenjamo ali največ prireja pujskov za pitanje (**Klobase:-)**)
 - **KE** – klanje zaradi pomanjkljivosti v zunanosti
 - **NT** – nepreizkušena žival (**Totalna Neznanka:-)**)

Rang =
Delež (%) boljših živali
v primerjalni skupini

Vzroki izločitev ob odstavitvi

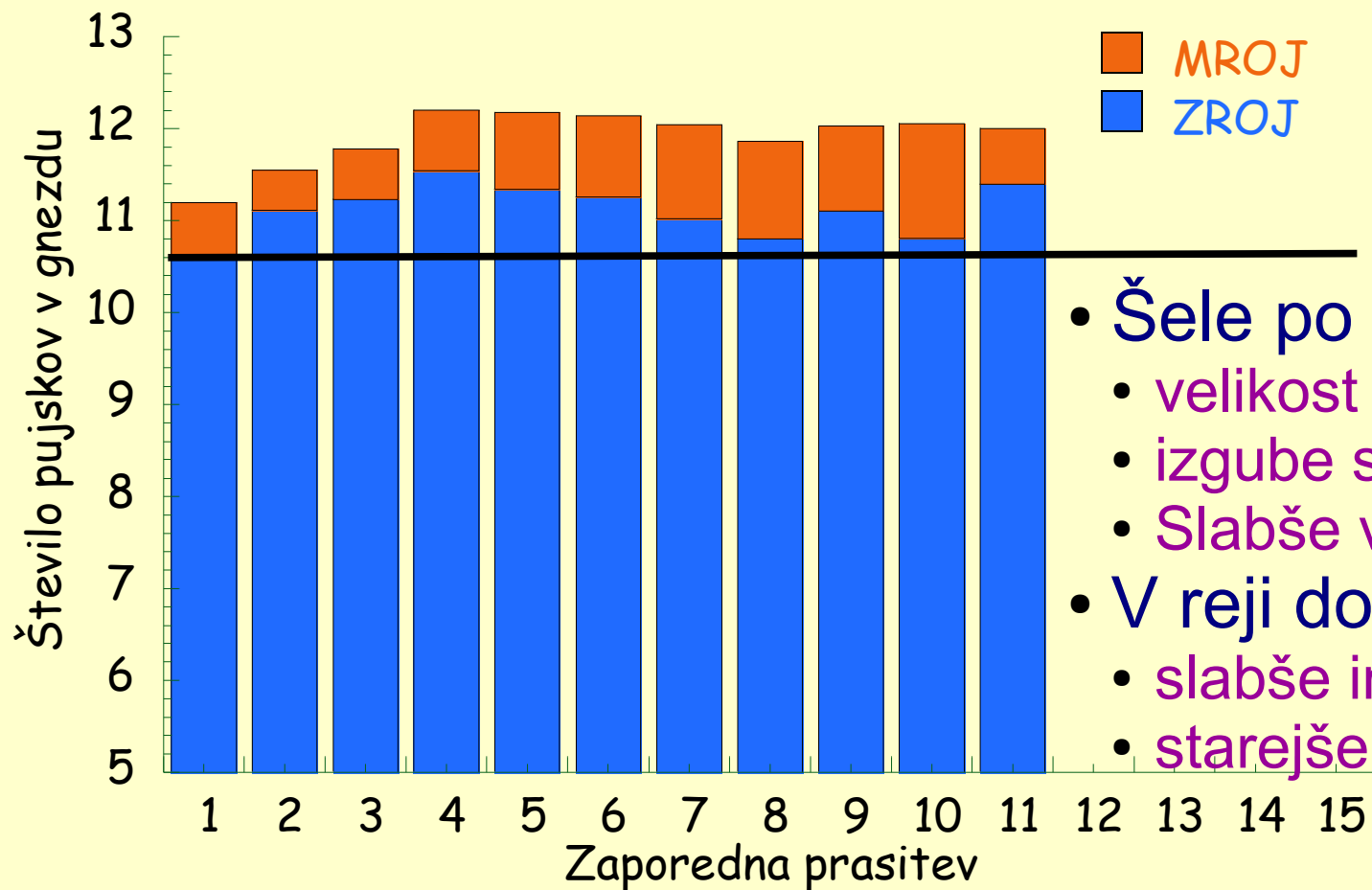
- Zunanost (**vzrok 5**)
- Starost (**vzrok 7**) po 6. oz. 7. pravitvi
- Slaba plodnost (**vzrok 3**)
- Slaba plemenska vrednost (**vzrok 4**)
- Agresija (**vzrok 28**)
- Vime (**vzrok 29**)

Določimo le prevladujoči vzrok

Kondicija svinje
Problematično vime
Neizenačeni pujski

Staranje v dobri čredi

- Šele po 5.-6. zap. prasiatv
 - velikost gnezda pada
 - izgube so večje
 - Slabše vime, noge ...
- V reji dosledno izločajo
 - slabše in
 - starejše svinje

Postopek

- Urejeno zapisujemo vse dogodke in značilnosti (agresivnost, tiha bukanja ...)
- Ocenjujemo več svinj hkrati (primerjalna skupina)
- Delamo samo pregled svinj, da ostanemo zbrani
- Izločamo svinje po zunanosti (čimmanj) in produktivnosti (vsaj 50 % vseh izločitev)
- Izločene lahko dojijo še teden ali (bolje) dva, prodamo čim prej po zaključeni laktaciji (7-14 dni)
- Izločamo enakomerno, se oskrbimo z mladnicami

Urnik pregledov

- Najbolje dan pred odstavitvijo (ob torkih)
- Pogostnost odvisna od proizvodnega ritma
 - Enkrat tedensko, na 2-, 3- ali 5-tednov
- Pogostnost izračunavanja plemenskih vrednosti (NPV) za svinje
 - Dvakrat mesečno, da so pri vrednotenju tudi gnezda pri zadnji prاسitvi
 - Če se podatki ne pošiljajo dvakrat mesečno, so NPV podatki stari pol leta
 - Vključimo vse lastnosti

II. Odstavitev

